

Stockholm 23 – 25 maj

BIBLIOTEK 2.0

Vilken roll spelar faktorer som interaktivitet, självservice, dialog, användarinflytande, användarstyrning och feedback? På Biblioteksdagarna 2007 kommer vi att diskutera biblioteken och senmoderniteten – Bibliotek 2.0. De svenska biblioteken kan beskrivas som en framgångssaga. Den första modernitetens bibliotek utvecklades och bidrog till att skapa ett framgångsrikt välfärdsamhälle. Vi lever idag i ett s k senmodernt samhälle. För att sammanfatta och konkretisera olika företeelser i senmoderniteten har begreppet 2.0 blivit vanligt. Tidigare erfarenheter ska vi nu omvandla och nyformulera – så att biblioteken fortsätter att bidra till det svenska samhällets framgång. Bibliotek 2.0 växer fram ur det gamla och kommer att presentera nya svar på bibliotekens samspel med samhället – ny kompetens, nya organisationsformer, en ny mentalitet och ett nytt strategiskt tänkande. Hittills har 2.0-debatten koncentrerat sig på teknik och hem-

SVENSK
BIBLIOTEKS
FÖRENING

sidor, men det krävs ett helhetstänkande om biblioteken ska hitta sin nya, starka roll. Perspektivet är horisontellt snarare än vertikalt. Bibliotekarierollen sätts under debatt. Omvärldsförändringarna är så omfattande och snabba att dialogen blir en överlevnadsfråga.

ONSDAG 23 MAJ

11.00 Svensk Biblioteksförning för nybörjare

13.00 Biblioteksdagarna öppnas

Britta Lejon, ordförande, Svensk Biblioteksförning.
Invigningstal *Lena Adelsohn Liljeroth*, kulturminister.

13.50 En plats för framtiden? – om biblioteket i det senmoderna samhället

Kjell Jonsson, överbibliotekarie, Umeå universitetsbibliotek.
”Om bibliotekens framtid vet vi med säkerhet bara en sak; vi vet inte vad som kommer att hända. Men om vi utgår från hur det ser ut idag, kan vi nog vara rätt säkra på att efter oss kommer bara mer digitalisering, e-resurser, ”mång-

medialitet” och individualisering. Du kommer att skapa din egen katalog, din individuella sökmotor, ditt eget individuellt anpassade referensbibliotek och i en nära framtid ditt eget digitala folk- eller högskolebibliotek. Det jag vill reflektera över är hur dessa tendenser kan tänkas samverka med bredare tendenser i vårt ”senmoderna” samhälle.”

14.30 Kaffe

15.00 Årsmöte Svensk Biblioteksförning

19.30 Öppen föreläsning: Om kreativitet

Ale Möller, musiker som rör sig över vida musikaliska fält. Inte så sällan innebär detta oväntade möten och kreativa kollisioner. Ale Möller funderar över hur kreativitet och kunskap uppstår och utvecklas och hur denna process kan styras och fördjupas. Café Panorama, Kulturhuset.

Moderator: *Pernilla Ström*, samhällsdebattör och kolumnist i Dagens Nyheter.

09.00 Re-thinking the role of libraries in the networked age

Tom Wilson, Professor Emeritus, University of Sheffield. Visiting Professor, University of Leeds Business School. Visiting Professor, Högskolan i Borås, Sweden.

That the world in which libraries exist is changing is beyond doubt. Many have suggested either the development of the 'paperless society', the 'doomsday scenario' of the end of libraries altogether, or a gradual decline of public libraries, in particular, in the face of governmental unwillingness to fund public services. However, there is a new dynamic in the world of information resources and information provision - the circumstances that led to the 'dot-com collapse' of 2000/2001 have changed and the impact of the Internet on developed economies is now real and growing. How should libraries respond to the changes that are taking place? Föredraget är på engelska.

10.00 Kaffe

10.30 Kultur och ekonomi: En omöjlig ekvation?

Emma Stenström, undervisar och forskar i "konst, kultur och företagande" vid Handelshögskolan i Stockholm. Hon är ekonom och litteraturvetare, och disputerade år 2000

på avhandlingen *Konstiga företag*. Vid sidan av det akademiska, är hon sedan många år krönikör i Dagens Industri samt har under det senaste året synts i SVT:s konstprogram *Arty*.

11.15 Skall vi ha kvar bibliotekslagen?

Radioprogrammet Godmorgon Världen har en tyckarpanel som vi har inspirerats av och flyttat över till 2007 års Biblioteksdagar. *P J Anders Linder*, Svenska Dagbladet, *Per T Olsson* Sydsvenska Dagbladet och *Lotta Gröning*, Aftonbladet, får ta

ställning till en rad aktuella frågor inom områden som forskning, utbildning, kultur och bibliotek.

Diskussionen leds av *Pernilla Ström* och vi kan alla delta via mentometer.

12.15 Lunch och tid för utställningsbesök

13.45 Skilda världar – lika villkor?

Inger Ashing, chef för verksamhetsområdet nationell och kommunal ungdomspolitik, Ungdomsstyrelsen. Ungdomsstyrelsen har ett uppdrag att årligen kartlägga ungdomars levnadsvillkor. En rapport presenterades ifjol, Ung idag 2006, och en ny rapport offentliggörs i september. Dessutom undersöker Ungdomsstyrelsen ungdomars kultur och fritidsvanor i regelbundna studier – Fokus 2006 lanserades i höstas. Hur ser ungdomars livsvillkor ut idag och i vilken utsträckning spelar en folkhemsklassisk institution som bibliotek en roll i ungas liv och studier?

14.30 Kaffe

15.00 Prisutdelningar

15.30 Library 2.0

Michael Casey, Division Director, Technology Services, Gwinnett County Public Library, Georgia, USA. 2005 lanserade Michael Casey begreppet bibliotek 2.0. Sitt stora genombrott

internationellt fick begreppet på Internet Librarian i London 2005. Under de senaste två åren har debatten stormat kring begreppet samtidigt som försöken att tillämpa ett 2.0-perspektiv sker inom olika delar av biblioteksverksamheterna. Michael Casey, vars nya bok "Library 2.0", lanseras under mars 2007, presenterar för första gången för en svensk publik tankegångarna kring 2.0-begreppet.

Föredraget är på engelska.

Ca 16.30 Dagen avslutas

19.00 Fest på Nalen

08.45 Välj mellan sex parallella seminarier

1A: Förändringar i barnbiblioteket eller mer av det gamla?

Kerstin Rydsjö och *Anna Carin Elf*, universitetsadjunkter, Institutionen Biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan, Borås. På uppdrag av Regionbibliotek Stockholm har Anna Carin Elf och Kerstin Rydsjö skrivit en kunskapsöversikt, "Studier av barn- och ungdomsbibliotek". Studien täcker åren 1990 till 2006. Den har fokus på Sverige och Norden och granskar hur barnbibliotekens samspel med samhället och olika användargrupper har utvecklats under perioden.

1-2B 2x45 minuter: Samtal om samspel kring forskning

Vad ska beforskas inom biblioteks- och informationsvetenskapen och vem bestämmer det? Kan forskningen bli mer intressant om mer samarbete mellan praktik och forskning sker? Kan praktik och forskning mötas i ett 2.0-projekt?

Paneldebatt och workshop med *Christina Persson*, bibliotekschef, Göteborgs stadsbibliotek som moderator och *Louise Limberg*, biträdande föreståndare LinCS, professor vid Högskolan i Borås och Göteborgs universitet, *Jenny Hedman*, doktorand, Institutionen Biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan, Borås, *Malin Ögland*, bibliotekschef, Håbo kommun och *Annelie Ekberg Andersson*, bibliotekarie, Karlstads universitetsbibliotek som debattörer. Efter debatten samspelar seminariedeltagarna med debattörerna i en form av en workshop.

1-2C 2x45 minuter: Vad blev det av Ansvarskommittén?

Markus Gossas, forskare från Institutet för Framtidsstudier, doktorerade häromåret på en studie över de svenska kommunernas utveckling gentemot ett alltmer

utvecklat samarbete. Markus Gossas kommenterar Ansvarskommitténs slutrapport och inleder en diskussion hur vi skall se på rapportens förslag i allmänhet och i relation till biblioteksutvecklingen i synnerhet.

Diskussionsledare: *Britta Lejon*, ordförande, Svensk Biblioteksförning.

1D: Bibliotek och rörliga bilder

Mats Jönsson, forskarassistent, Filmvetenskap, Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.

Hur skall biblioteken förhålla sig till den rörliga bilden? I takt med att vårt samhälles minne och medborgarnas förhållande till sin samtid alltmer dokumenteras i nya format, måste biblioteken skaffa sig ett förhållningsätt. Det är hög tid att börja en bred diskussion i denna fråga.

1E: Collijn-pristagaren

1F: LimIT och LIVA – forskning och praktik för användarens bästa

Lousia Hatamian, projektledare, Regionbibliotek Stockholm, *Johan Eklund*, doktorand, Institutionen Biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan, Borås.

LimIT-projektet har för avsikt att öka och belysa användningen av bibliotekens e-tjänster. Det finns en känsla av att biblioteken har mer att erbjuda än vad de gör idag. Projektet syftar till att utveckla interaktiva "hybridbibliotek", dvs. bibliotekens service både i det fysiska rummet och på nätet. En vetenskaplig användarundersökning av folkbibliotekens webbplatser har genomförts. Forskningsprojektet LIVA – Library Information Visualization and Analysis vill genom tillämpning av forskningsrön från biblioteks- och informationsvetenskap visa hur tillgång till information i befintliga bibliotekssystem kan förbättras.

Samtalsledare: *Kia Gumbel*, biblioteks-konsult, Regionbibliotek Stockholm.

09.30 Kaffe

10.00 Välj mellan sex parallella seminarier

2A: Vaddå på barns och ungdomars villkor?

Lena Lundgren, konsulent, Regionbibliotek Stockholm och *Johanna Hansson*, enhetschef för Barn och ungdom, Stockholms stadsbibliotek, diskuterar kring hur man kan arbeta på barns villkor i ett biblioteksplaneperspektiv. Hur arbetar vi inom vår egen organisation och hur kan vi tydliggöra utåt att barnbiblioteket faktiskt gör skillnad?

1-2B forts.

1-2C forts.

2D: Webb 2.0 – på riktigt!

Stockholm stadsbiblioteks virtuella bibliotek ÄR webb 2.0. Personalen och användarna skapar tillsammans sajten som många pratat om länge. *Mats Hernvall* enhetschef, virtuella enheten IT-avdelningen Stockholms stadsbibliotek, berättar om sajten och arbetet. Ytterligare ett exempel är Umeåregionens arbete med en gemensam webb 2.0. *Inger Edebro Sikström*, bibliotekschef, Umeå stadsbibliotek visar och berättar om sitt och personalens arbete med webb 2.0. Moderator: *Jenny Poncin*, Svensk Biblioteksförning.

2E: Perspektivkrockar – mötet mellan studerande och bibliotekarier

Cecilia Gårdén, doktorand, Institutionen Biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan, Borås. Genom att ta studerande som arbetar med komplexa skoluppgifter som exempel, belyser seminariet bibliotekariers och användares olika utgångspunkter. Vilka problem och möjligheter upplever studerande när de arbetar med undersökande arbetsätt i bibliotek? Vilka stöd och verktyg behöver de? Seminariet problematiserar förhållandet mellan bibliotekarier och användare och utrymme ges för seminariedeltagarna att diskutera hur biblioteken kan stödja studerande, öka användardeltagandet och användarnas inflytande över informationssökning och lärande.

2F: Strategiska utvecklingsområden

Gunnar Sablin, riksbibliotekarie, Kungliga biblioteket redogör för nationalbiblio-

tekets strategier inför framtiden när det gäller digitala publiceringar, digitala leveranser (e-plikt), digitaliseringar och det långsiktiga bevarandet av digitalt material.

11.00 Medborgarna och EU

Margot Wallström, EU-kommissionär.

Om Europa ska klara att modernisera ekonomi och samhälle, så krävs mycket stora insatser från medlemsstaternas sida.

Lissabon-processen sammanfattar EU:s mycket am-

bitiösa strävanden. I vilken utsträckning spelar biblioteken en roll i denna process. Ser man från EU:s sida biblioteken som en resurs i detta arbete? Och vilka krav ställer Lissabon-processen på biblioteken?

11.45 Lunch

12.45 Välj mellan sex produkt demonstrationer

3M

Axiell Bibliotek AB

BTJ Sverige

EBSCO INFORMATION SERVICES

EU-upplysningen

FUJITSU

13.30 Välj mellan sex parallella seminarier

3A: Back to basics

Wikipedia vs uppslagsbok, kartbok vs satellitkarta, CD vs mp3 – fajterna är många. Vem vinner egentligen och är det verkligen alltid en kamp? Biblioteket ska vara en plats för alla men hur ser förutsättningarna ut? Vet unga idag om att bibliotekens söksystem ibland kanske är bättre än Google, att man inte måste vara tyst på bibblan och vikten av källkritik? Demoteket har en vision om ett deltagande på biblioteken, där ungdomar, media, information och kunskap kan växa.

Ida Quarnström och *Mats Nilsson*, projektledare, Demoteket, *Micke Gunnarsson*, Ung kommunikation, Reaktor Sydost.

3B: Källkritik och webb 2.0

Hur förändras vår syn på expertis och kunskapens auktoritet med nya webbaserade redskap? Vad kan det få för konsekvenser för användarundervisning? Ett särskilt fokus att vara på Wikipedia och andra kollektivt skapade redskap för webben. *Olof Sundin*, fil.dr, universitetslektor, BIVIL, Lunds universitet och *Louise Limberg*, biträdande föreståndare LinCS, Professor vid Högskolan i Borås och Göteborgs universitet.

3C: Vågade visioner – om lokal bibliotekspolitik

Niclas Lindberg, generalsekreterare, Svensk Biblioteksförning.

Vilken roll kan biblioteken spela för en kommuns utveckling? En ny tid innebär nya möjligheter. Hur ska bibliotekens, från skolbiblioteket till forskningsbiblioteket, potential tas tillvara? Vilka är de lokala framgångsfaktorer? Idéer och visioner blandas med konkreta exempel från bibliotekssverige.

3D: Samsökning – hur och varför?

Elisabeth Mannerfeldt, ansvarig för Samsök på Libris, *Elisabeth Eriksson*, projektledare och *Örjan Hellström*, konsulent, Regionbibliotek Västra Götaland och Bibliotek 24. Samsök och Sesim. Forskningsbibliotek och folkbibliotek. Två portaler med Metalib och SFX i grunden. Vad är det man bygger upp? Samsök erbjuder samsökning och åtkomst till bl a fulltexter i databaser med licensbundna avtal. Avtalen kan vara centralt upphandlade av BIBSAM, centrala avtal administrerade av annan part eller bibliotekets lokala avtal och fria (icke-licensbundna) resurser. Arbetet med att göra Sesim-portalen publik syftar till att förenkla informationssökning och göra bibliotekets och andra informationskällor tillgängliga för alla användare. Användarna kommer att känna igen tjänsten på olika bibliotek, även om en viss skillnad i de lokala resurserna kan förekomma mellan olika kommuner. Hur och varför underlättas informationssökningen för slutanvändaren med hjälp av samsökning? Samtalsledare: *Bengt Källgren*, Svensk Biblioteksförning.

3E: Library 2.0

Hur skall biblioteksvärlden förhålla sig till 2.0-begreppet. Innebär det en ny plattform som möjliggör ett nytt betraktelsesätt på bibliotekens relation till det senmoderna samhället? Vad innebär brukarinflytande? Vad blir kvar av bibliotekarieidentiteten? I bakgrunden finns *Sygmunt Baumann* och *Ulrich Bechs* teorier om den andra moderniteten till vilka alla institutioner måste förhålla sig, inklusive biblioteken. *Michael Casey* inleder en diskussion som tar sin utgångspunkt i torsdagens föreläsning. Diskussionen sker på engelska. Samtalsledare: *Roland Persson*, Svensk Biblioteksförning

3F: HINK-projektet – om utvecklingsarbete på små bibliotek ur ett Bibliotek 2.0-perspektiv

HINK står för Huvudbibliotek i Nya Kommuner. De två biblioteken i Nykvarn och Knivsta stod inför utmaningen att bli starka huvudbibliotek i sina nybildade kommuner efter att tidigare ha varit filialer i varsitt stort bibliotekssystem. Projektets mål var att förbättra bibliotekens förutsättningar att möta framtida krav från kommunens invånare och ledning. Inget talar idag för att fler nya kommuner kommer att bildas, men det framgångsrika projektet gav erfarenheter om biblioteksutveckling på små bibliotek som kan vara till nytta och inspiration för andra, oavsett om kommunen är gammal eller ny. *Agneta Månsson*, bibliotekschef, Knivsta bibliotek, *Carita Långsjö Rabo*, bibliotekschef, Nykvarns bibliotek och *Maria Törnfeldt*, länsbibliotekarie, Länsbibliotek Uppsala, berättar om projektets framgångsfaktorer och reflekterar över hur små bibliotek kan arbeta användarorienterat och inrymma utveckling i vardagen.

14.30 Livsglädje – Arbetsglädje

Ulla Britt Berglund är präst, författare och en efterfrågad föreläsare. Svarar på allmänhetens frågor om andlighet i tidningen PS Populär medicin och psykologi.

15.15 Biblioteksdagarna avslutas

Anmälningsblankett – Biblioteksdagarna 2007

Härmed anmäler jag mig till Biblioteksdagarna i Stockholm. 23-25 maj 2007.

Namn:

Enskild medlem i Svensk Biblioteksforening? Ja Nej

Deltar du för första gången i Biblioteksdagarna? Ja Nej

Studerande/pensionär? Ja Nej

Deltar onsdag kväll? Ja Nej

Deltar torsdag kväll? Ja Nej

Ev speciell kost:

Arbetsplats

Adress.

.....

.....

E-post

Fakturaadress om annan än ovanstående: (OBS! Viktigt med ev referensnummer)

.....

.....

.....

För vår lokalplanering önskar vi att du gör ett preliminärt val när det gäller seminarier.

Sätt en ring kring de seminarier du *tror* att du kommer att gå på:

Fredag:

8.45	1A	1-2B	1-2C	1D	1E	1F
10.00	2A			2D	2E	2F
13.30	3A	3B	3C	3D	3E	3F

(Resa och logi bokar du själv)

Talongen insändes till Svensk Biblioteksforening, Box 3127, 103 62 STOCKHOLM.

Du kan också anmäla dig via vår hemsida www.biblioteksforeningen.org

Årsmötet är öppet för alla medlemmar

(enskilda och institutionella) i Svensk Biblioteksforening.

Hämta ditt röstkort i god tid före årsmötet. Registreringen öppnar kl 11.00 på onsdagen. Om du har betalt din medlemsavgift efter 11 maj måste du ha ett inbetalningsbevis att visa upp. Observera att röstning via ombud ej är tillåten. Man kan företräda sitt biblioteks röster och samtidigt ha en enskild röst, men man kan ej företräda andra bibliotek eller andra enskilda medlemmar. För att enbart delta i årsmötet krävs ingen anmälan. Alla medlemmar är välkomna. Vill du däremot delta i konferensen anmäler du dig på bifogad talong.

ALLMÄN INFORMATION

Biblioteksdagarna 2007 börjar kl 13.00 onsdagen den 23 maj och avslutas kl 15.15 fredagen den 25 maj.

Vi reserverar oss för eventuella ändringar i programmet och för att konferensen kan bli fulltecknad. Se vår hemsida för aktuell information. Plats: Folkets hus, Stockholm

Konferensbyrå

Konferensbyrån öppnar kl 11.00 på onsdagen.

Priser och avgifter

Vid anmälan *före* den 4 maj är avgiften 2.600 kr för enskilda medlemmar i Svensk Biblioteksforening (pensionärer och studenter 1.300 kr) och 3.300 kr för övriga.

För enskilda medlemmar i Svensk Biblioteksforening som deltar i Biblioteksdagarna för första gången är avgiften 1.300 kr.

Efter den 4 maj är avgiften 2.900 kr för enskilda medlemmar i Svensk Biblioteksforening och 3.600 kr för övriga.

I avgiften ingår två luncher, kaffe och två kvällsarrangemang. Resa och logi tillkommer. Hela konferensavgiften debiteras även om man enbart deltar del av konferensen. För vår planering vill vi gärna veta vilka som deltar i resp kvällsarrangemang.

Hotellinformation

Du ordnar logi själv. Förslag på hotell finns på vår hemsida.

Språk

Vissa föreläsningar och seminarier hålls på engelska.

Utställning

Under Biblioteksdagarna kan du möta flera utställare. Dessutom arrangeras en affischutställning där bibliotek presenterar projekt och bra verksamhet.

SVENSK
BIBLIOTEKS
FÖRENING